

ném nemůže proto nahraditi ani sdělení státního úřadu statistického, řízeného jednotlivci, i když se vztahuje k předmětu sčítání již provedeného.

Nebylo-li tu v době rozhodování správního úřadu ve smyslu uvedených předpisů o sčítání lidu ještě výsledků sčítání lidu z roku 1930 — stížnost sama netvrdí, že výsledky tohoto sčítání byly již řádným způsobem publikovány — jest považovati za poslední sčítání lidu sčítání z roku 1921 a právem proto žal. úřad položil je za základ svého rozhodnutí.

Za tohoto právního stavu nelze uznati jako vadu řízení, že úřad se nedotázal stát. úřadu statist. po výsledku sčítání z roku 1930, ježto, jak dovozeno, pokud tu nebylo řádně ve smyslu právního řádu prohlášeného sčítání dalšího, bylo posledním sčítáním sčítání z roku 1921 a jím bylo se úřadu ve smyslu § 1 zák. č. 112/1927 Sb. řídit.

Č. 12.079.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
I. * Ustanovení stanov nemocenské pojišťovny, že osoby, podrobené pojištění, pokud jsou v zaměstnání zakládajícím pojistnou povinnost v obvodu této pojišťovny, mohou vystoupiti pouze ke konci kalendářního půletí, když ohlásily vystoupení měsíc před tím, nepozbylo platnosti zákonem č. 221/1924 resp. č. 184/1928 Sb. — II. Zákonu neodporuje ustanovení stanov okr. nemoc. pojišťovny (pokladny), že osoby pojištěné u jiné pojišťovny mohou z okr. nemoc. pojišťovny vystoupiti toliko ke konci kalendářního půletí, když vystoupení měsíc před tím oznámily.

(Nález ze dne 12. října 1935 č. 18.644/35.)

Věc: Václav U. v Ch. (adv. Dr. Jaromír Valenta z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o pojistné.

Výrok: Nař. rozhodnutí, pokud jde o platební příkazy za období od 27. listopadu 1927 do 31. prosince 1927 a za období od 1. ledna 1928 do 28. ledna 1928 zrušuje se pro nezákonnost; jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Třemi platebními výměry předepsala okr. nemoc. pojišťovna v P. st-li pojistné nemocenské, invalidní a starobní za Marii T. za příspěvkové období od 26. března 1927 do 24. září 1927 částkou 222.22 Kč, od 27. listopadu 1927 do 31. prosince 1927 částkou 42.50 Kč a od 1. ledna 1928 do 28. ledna 1928 částkou 34 Kč.

V odvolání z těchto platebních výměrů namítal st-l, že stěžující si pojišťovna neprávem mu předepisuje pojistné, poněvadž Marii T. s jejím souhlasem dne 25. března 1927 od okr. nemoc. pojišťovny v P. odhlásil a přihlásil u Všeobecné nemocenské pojišťovny v P. Tomuto odvolání vyhověl okr. úřad v Plzni rozhodnutím z 2. července 1931.

Z tohoto rozhodnutí se odvolala okr. nemoc. pojišťovna v P. Jejímu odvolání vyhověl žal. úřad nař. rozhodnutím vysloviv, že rozhodnutí

okr. úřadu v Plzni zrušuje a obnovuje platnost v odpor vzatých platebních výměrů z těchto důvodů: St-l odhlásil dne 26. března 1927 svou zaměstnankyni Marii T. z pojištění podle nemoc. zák. z důvodu přihlášení pojištěnky k všeobecné nemocenské pojišťovně v P. Odvolatelka však nevzala tuto přihlášku na vědmí a vyměřila cit. platebními výměry pojistné za pojištěnku dovozujíc, že přestup od jedné pojišťovny ke druhé jest podle § 17 nem. zák. nepřipustný. O tom uvážil zem. úřad takto: Zákon sám v této sporné otázce neobsahuje výslovného ustanovení. Lze proto míti za to, že pro přestup z jedné pojišťovny ke druhé platí praeter legem vnitřní předpisy (stanovy) té které pojišťovny. V daném případě ustanovuje druhá věta § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny v P., že pojištěnci mohou přestoupiti k jiné pojišťovně, ale jen ke konci kalendářního pololetí, když ohlásili své vystoupení měsíc před tím. Tomuto předpisu stanov závazných jak pro pojišťovnu tak pro zaměstnavatele však v daném případě nebylo učiněno zadost a proto mohla pojišťovna právem předpisovati pojistné i po učiněné odhlášce.

Stížnost, podaná do tohoto rozhodnutí, dovozuje v podstatě, že ustanovení § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny v P., jehož se žal. úřad proti st-li dovolal, pozbylo účinnosti zákonem o sociálním pojištění z 9. října 1924 č. 221 Sb., za jehož platnosti může zaměstnavatel kdykoli uskutečniti přestup pojištěnce od okresní nemocenské pojišťovny k pojišťovně náhradní.

Maje rozhodovati o této stížnosti uvážil nss předem, že předmětem, o němž rozhodovaly adm. úřady v tomto sporu, byly tři platební výměry okr. nemoc. pojišťovny v P., z nichž toliko jeden, a to za období od 26. března 1927 do 24. září 1927, zněl na částku převyšující 200 Kč, kdežto platební povinnost, uložená st-li druhými dvěma platebními výměry, této částky nedosahovala. Bylo proto ve smyslu 3. odst. čl. 8 organ. zák. č. 125/27 Sb. rozhodnutí okr. úřadu v Plzni, pokud jím bylo vyřízeno odvolání zaměstnavatelovo do oněch dvou druhých platebních výměrů, konečné a nepodléhalo věcnému přezkoumání žal. úřadem, jenž byl povolán rozhodovati věcně o odvolání do rozhodnutí okr. úřadu jen potud, pokud jím bylo vyřízeno odvolání zaměstnavatelovo do prvního platebního výměru. Povinností žal. úřadu bylo proto, aby odvolání okr. nemoc. pojišťovny v P., pokud šlo o platební povinnost zaměstnavatelovu na základě druhých dvou platebních výměrů, odmítl pro nepřipustnost a učinil z moci úřední opatření, aby se stranám dostalo poučení, že v této části jest rozhodnutí okr. úřadu konečné. Jestliže tak žal. úřad neučinil, nýbrž rozhodl věcně o odvolání v celém jeho rozsahu, osobil si kompetenci, která mu podle právního řádu nepřísluší, pročež slušelo jeho rozhodnutí, pokud zasahuje druhé dva platební výměry, zrušiti z tohoto důvodu pro nezákonnost.

V rámci stížnosti může býti proto nss-em přezkoumáno věcně nař. rozhodnutí jen potud, pokud se jím jeví vyřízeno odvolání pojišťovny ve věci prvního platebního výměru. V této hranici bylo pak o stížnosti uvažováno:

Strany shodují se v tom, že i za platnosti zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb. je přípustno, aby za trvání pojistného poměru bylo členství pojištěncovo v okr. nemoc. pojišťovně zrušeno přestupem pojištěncovým k členství u pojišťovny jiné. Spor je jen o to, zda tento přestup, mající v zápětí zánik pojištěncova členství v okr. nemoc. pojišťovně, je vázán na určitou lhůtu, či může-li se uskutečnit v kterémkoli termínu. Žal. úřad stojí na stanovisku, že platný a účinný přestup je možný jen ke konci kalendářního pololetí a musí býti ohlášen měsíc před tím a opírá se při tom o ustanovení § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny v P. Stížnost tvrdí, že toto ustanovení stanov bylo dnem 1. července 1926 zrušeno a že proto st-l mohl platně zaměstnance od okr. nemoc. pojišťovny odhlásiti i mimo termín v § 7 stanov uvedený. Svůj názor, že ono ustanovení stanov bylo zák. č. 221/24 Sb. zrušeno, opírá st-l, jak bylo jeho právním zástupcem při veřejném ústním líčení zdůrazněno, o ustanovení § 282 odst. 1 cit. zák., podle něhož zák. č. 33/88 ř. z. o pojištění dělníků pro případ nemoci, jakož i zákony jej pozměňující a doplňující a předpisy právní podle nich vydané, pozbývají platnosti dnem, kdy nabudou účinnosti ustanovení tohoto zák., pokud nejsou tímto zákonem výslovně zachovány v platnosti. Z tohoto ustanovení dovozuje st-l, že ustanovení § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny v Plzni, již v roce 1919 schválených, jež do stanov bylo pojata na základě článku VI. zák. z 20. listopadu 1917 č. 457 ř. z., jímž byl zákon č. 33/88 ř. z. novelisován, bylo ode dne účinnosti zák. č. 221/24 Sb. zrušeno, takže v době vydání nař. rozhodnutí ani v době učiněné odhlášky neplatilo.

Nss tento názor nesdílí. Zákon č. 221/24 Sb. v § 282 odst. 1 vůbec nemá na mysli stanovy býv. nemoc. pokladen, zásadně jím přeměněných v nemocenských pojišťovny a nelze proto z ustanovení toho dovoditi, že jím stanovy ať již zcela nebo z části byly zrušeny. Neboť kdyby se ustanovení § 282 odst. 1 vztahovalo i na stanovy, pak podle jeho závěrečné věty »pozbývají platnosti, pokud nejsou tímto zákonem výslovně dále zachovány v platnosti«, byly by stanovy všech býv. nemoc. pokladen dnem účinnosti zák. č. 221/24 Sb. in toto pozbyly platnosti, když v zákoně tom nikde není výslovného ustanovení, jež by buď všechna nebo aspoň některá ustanovení zachovávalo v platnosti. Ze zák. č. 221/24 i ve znění zák. č. 184/28 Sb. je však zřejmo, že zákon s existencí stanov a to již v době počátku jeho účinnosti počítá. Paragraf 278 uložil ústřední sociální pojišťovně, aby vydala vzorné stanovy pro všechny nemoc. pojišťovny. Odstavec 2 téhož §u uložil pak všem nemoc. pojišťovnám upravit podle těchto stanov dosavadní stanovy a ustanovil, jak úprava ta se má státi a co nastane, jestli nemoc. pojišťovna ve stanovené lhůtě úpravu tu neprovede. Odstavec 5 zmocňuje pak představenstvo nemoc. pojišťovny, aby dokud nebudou vydány stanovy vzorné, usneslo se na nových stanovách nebo na změně dosavadních stanov. Mluví-li zák. v § 278 o dosavadních stanovách, má na mysli stanovy býv. nemoc. pokladen, poněvadž přirozeně v den účinnosti zák. č. 221/24 Sb. nemohly ještě existovati stanovy, na nichž se usnesla již nemoc. poji-

šťovna. Z toho plyne závěr, že ustanovení § 282 odst. 1 se vůbec na stanovy býv. nemoc. pokladen nevztahuje a že tyto stanovy proto tímto ustanovením zrušeny nebyly. Pro stanovy platí ustanovení § 278, z něhož je zřejmo, že zákonodárce stanovy dosavadní, t. j. do jeho účinnosti platné nepokládá za zrušené, třeba je nikde výslovně v platnosti nezachovává. Proto neshledal nss správným názor stížnosti, že § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny v P. byl zrušen ustanovením § 282 odst. 1 cit. zák. a námitku stížnosti, o tento názor opřenou, shledal bezdůvodnou.

Stížnost tvrdí dále, že ustanovení § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny, jež byly usneseny a schváleny již v roce 1919, odporuje ustanovením zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb., a že proto je neplatné a žal. úřad nemohl o ně svůj výrok opřít. Po té stránce dovolává se stížnost ustanovení § 30 zák. č. 221/24 Sb. Ani tuto námitku neshledal nss důvodnou. Že zák. č. 221/24 Sb. vychází od toho, že dnem jeho účinnosti nebyly dosavadní stanovy nemoc. pokladen v nemoc. pojišťovny přeměněných zrušeny, nýbrž že i nadále s jich existencí počítá, bylo již nahoře dovedeno. Co mají stanovy obsahovati, vypočítává demonstračně (arg. slůvko zejména) § 71. Ten pod písmenou g) ustanovuje, že mají obsahovati ustanovení o oznámeních, týkajících se pojistného poměru. Stanoví-li § 7 oněch stanov, že osoby, jež prokáží, že jsou pojištěny u některé jiné pokladny (nyní pojišťovny), mohou vystoupiti z okr. nemoc. pokladny (nyní pojišťovny) v P. pouze ke konci kalendářního půlletí, když ohlásily své vystoupení měsíc před tím, jde zřejmě o ustanovení, které spadá mezi ustanovení o oznámeních, týkajících se pojistného poměru. Nevybočuje tedy ustanovení to z rámce § 71 cit. zák. Nelze proto tvrditi právem, že je nepřípustné nebo že je v rozporu se zákonem, který nikde nemá ustanovení, že by přestup pojištěnce z jedné pojišťovny do druhé nemohl a nesměl ustanovením stanov býti vázán na určité lhůty.

Neprávem dovolává se stížnost pro své opačné nazírání § 30 cit. zák. Tento § 30 navazuje na dva předchozí §§ a ustanovuje jen, že pojištění u pojišťoven uvedených v těchto dvou §§ vyžaduje souhlasu pojištěnce. Z toho nedá se však nic vyvoditi pro otázku, zda přestup z jedné pojišťovny do druhé za trvání pojistného poměru může stanovami pojišťovny býti terminován. Ustanovení to nelze nijak považovati za náhradu čl. VI zák. č. 457/1917 ř. z., jak to tvrdí stížnost, kterým býv. nemoc. pokladny byly zmocněny do stanov pojmouti ustanovení o terminování ohlášek výstupu z nemoc. pokladny. Jeť zřejmo, že § 30 zák. č. 221/24 Sb. jedná o něčem zcela jiném.

Z uvedených důvodů neshledal nss, že by žal. úřad, opřev nař. rozhodnutí o ustanovení § 7 stanov okr. nemoc. pojišťovny v P., byl jednal v rozporu se zákonem.

Č. 12.080.

**Pojištění nemocenské, invalidní a starobní
Chovanec dobročinného spolku nebo jeho zaměstnanec?**

(Nález ze dne 12. října 1935 č. 18.645/35.)